

PYTANIA I ODPOWIEDZI

- 1. Czy jednostki, które dokonały zgłoszenia inwestycji na etapie przygotowań do projektu unijnego (POLiŚ) są zobligowane do udziału w projekcie „Termomodernizacja budynków PGL LP (...)” finansowanym ze środków funduszu leśnego?**

Jednostki, które dokonały zgłoszenia na etapie przygotowań do projektu POLiŚ, nie są zobligowane do uczestnictwa w przedmiotowym projekcie. Przystąpienie jednostek LP do naboru na 2018 rok jest dobrowolne.

- 2. Czy w przypadku jednostek, które na etapie przygotowań do projektu unijnego (POLiŚ) przedłożyły audyt energetyczny do CKPŚ, istnieje konieczność jego ponownego przesłania w celu zgłoszenia inwestycji do projektu na 2018 r.?**

Nie ma konieczności ponownego przekazywania audytu energetycznego do CKPŚ. Należy przesłać wyłącznie wniosek o przyznanie środków z funduszu leśnego. Natomiast, jeśli zaszła konieczność aktualizacji audytu, wówczas zaktualizowany audyt należy przekazać razem z wnioskiem.

- 3. Czy każdy audyt energetyczny *ex-ante* przesłany do CKPŚ na etapie przygotowań do projektu unijnego (POLiŚ) wymaga aktualizacji, zgodnie z obowiązującymi wytycznymi do sporządzania audytów energetycznych (zał. do pisma LT.011.3.2017 z dnia 09.02.2017)?**

Audyty, które zostały przekazane do CKPŚ na etapie przygotowań do projektu unijnego (POLiŚ), nie wymagają aktualizacji, o ile jednostka nie planuje wprowadzenia zmian w zakresie wariantu optymalnego audytu, a stan istniejący budynku pozostaje niezmienny. W przypadku gdy jednostka planuje rozszerzenie/zmniejszenie zakresu zadań do wykonania lub nadbudowę/przebudowę budynku (wcześniej niezaplanowaną), aktualizacja wcześniej przesłanego audytu jest niezbędna.

Wszystkie nowe audyty energetyczne lub aktualizacje wcześniej przedłożonych audytów należy opracować z uwzględnieniem wytycznych zawartych w opracowaniu pt. „Zakres i zasady wykonania audytów energetycznych”.

Nie ma konieczności aktualizacji wcześniej złożonych do CKPŚ audytów energetycznych jedynie z uwagi na zmianę wytycznych do sporządzania audytów, o ile jednostka nie planuje innych zmian. Aktualizacja wytycznych polegała na usunięciu założeń wymaganych przy projekcie unijnym.

4. Jakie koszty w projekcie termomodernizacji mogą podlegać finansowaniu z funduszu leśnego?

Finansowaniu z funduszu leśnego podlegać mogą wyłącznie koszty zadań związanych z modernizacją energetyczną budynków, które zostały wskazane w audycie energetycznym *ex ante*. Możliwe jest pokrycie 100% kosztów robót budowlanych związanych z modernizacją energetyczną budynku, w tym instalacji wraz z montażem.

Natomiast pozostałe koszty obejmujące:

- prace dodatkowe niezwiązane z modernizacją energetyczną budynków (tj. rozbudowy, przebudowy, adaptacje, wyposażenie, zagospodarowanie terenu, itp.),
- opracowanie kosztorysów, projektów i dokumentacji,
- koszty uzyskania decyzji administracyjnych oraz ewentualnych ekspertyz,
- nadzór budowlany/inwestorski
- inne prace nieokreślone w audycie energetycznym, pokryte powinny być ze środków własnych jednostek LP.

W szczególnych wypadkach, za zgodą DGLP, możliwe będzie sfinansowanie niektórych ww. dodatkowych kosztów związanych z realizacją inwestycji.

5. Jakie warunki wstępne musi spełniać inwestycja, aby mogła być uwzględniona w naborze do projektu termomodernizacji na 2018 r.?

Pierwszym warunkiem wstępnym, jaki musi spełniać inwestycja, aby mogła być uwzględniona w naborze do projektu termomodernizacji na 2018 r., jest posiadanie dokumentacji definiującej zakres modernizacji energetycznej budynku. Wiąże się to z koniecznością przedstawienia **audytu energetycznego**, w którym zdefiniowany będzie najbardziej optymalny zakres modernizacji energetycznej budynku pod względem ekonomiczno-technicznym.

Drugim warunkiem jest ujęcie przez jednostkę LP inwestycji w **wieloletnich planach inwestycyjnych**.

Trzeci warunek to **zwiększenie efektywności energetycznej** termomodernizowanego budynku o **minimum 25%** w wyniku realizacji inwestycji. Będzie on weryfikowany na podstawie przedłożonego audytu energetycznego budynku.

6. Czy sformułowanie użyte w kryteriach punktowych efektywność energetyczna inwestycji znaczy to samo, co określenie zapisane w audycie roczne procentowe zmniejszenie zapotrzebowania na energię?

W ramach kryterium zwiększenia efektywności energetycznej będzie oceniane zmniejszenie zużycia energii końcowej, planowane do osiągnięcia w ramach inwestycji. Nie jest ono jednoznaczne z rocznym procentowym zmniejszeniem zapotrzebowania na energię, wskazanym w karcie audytu, gdyż dodatkowo uwzględnia zużycie energii na oświetlenie i instalacje chłodzące (jeśli takie w budynku występują).

Zmniejszenie zużycia energii końcowej było (we wcześniej przygotowanych audytach) i będzie (dla nowo przygotowywanych) dodatkowo wyliczane przez audytora.

Wynik powinien być uwzględniony w tabeli dodatkowej pod kartą audytu (tabela „Dodatkowe wymagania inwestora” w pkt 2.11. opracowania „Zakres oraz zasady wykonania audytów energetycznych”, które zostało dołączone do pisma ws. naboru.

7. Czy jednostki planujące zgłoszenie inwestycji do projektu termomodernizacji powinny je ująć w planach średniookresowych?

Inwestycje planowane do zgłoszenia do projektu termomodernizacji powinny być uwzględniane w planach średniookresowych. Pozwoli to m.in. na oszacowanie, jakie jest zapotrzebowanie środków na ten cel.

Jeśli inwestycje nie zostaną wpisane do planów średniookresowych, nie będą brane pod uwagę przy wyborze do projektu (jest to jedno z kryteriów dostępu do projektu).

Jednostki planujące zgłoszenie inwestycji w 2018 r., jak i latach kolejnych, powinny ująć swoje inwestycje w średniookresowych planach nakładów na środki trwałe, wartości niematerialne i prawne oraz inwestycje, sporządzanych na okres 4-letni, na źródle finansowania **213**.

8. Jakie źródła finansowania należy wskazać dla zadań dofinansowanych w 2017 r., ale będących zadaniami wieloletnimi? Jakie źródła finansowania należy wskazać dla zadań, na które będą składane wnioski o dofinansowanie na 2018 r. i w latach kolejnych?

Zadania, dla których jednostka rozpoczyna realizację w 2017 r., a planowana jest ich kontynuacja w latach kolejnych, powinny zostać ujęte w średniookresowym planie nakładów (tzw. 4-latka) na niezmiennym źródle finansowania **213**.

Jednostki planujące zgłoszenie inwestycji w 2018 r., jak i w latach kolejnych, powinny ująć swoje inwestycje w średniookresowych planach nakładów na środki trwałe, wartości niematerialne i prawne oraz inwestycje również na źródle finansowania **213**.

Na źródle finansowania 213 należy ująć wyłącznie koszty możliwe do finansowania w ramach projektu, tj. koszty prac termomodernizacyjnych i OZE objęte audytem energetycznym (szacunkowo dla tych, którzy jeszcze nie przygotowali audytu).

W obu przypadkach koszty niekwalifikujące się do dofinansowania w ramach projektu (część inwestycji, która nie wiąże się z modernizacją energetyczną obiektu, tj. rozbudowa/nadbudowa/przebudowa, wyposażenie, dokumentacja, nadzór budowlany) powinny zostać uwzględnione w środkach własnych i przypisanych temu źródłach finansowania.

9. Czy w przypadku zgłoszenia do projektu termomodernizacji budynku wykorzystywanego zarówno do celów gospodarki leśnej, jak i celów innych niż działalność gospodarcza, zostanie przyznane dofinansowanie w kwocie netto czy brutto?

W przypadku obiektu wykorzystywanego zarówno do celów gospodarki leśnej, jak i innych celów, jednostka ma możliwość do częściowego odliczenia podatku VAT od towarów i usług. Zgodnie z zasadami projektu jednostki LP, którym przysługuje prawo do odliczenia części, bądź całości podatku VAT, mogą otrzymać dofinansowanie w kwocie netto na wykonanie zadań związanych z modernizacją energetyczną budynku, wymienionych w audycie energetycznym. Dotyczy to kosztów poniesionych na modernizację całego obiektu.

10. Czy w przypadku jednostek, którym przysługuje prawo do odliczenia części, bądź całości podatku VAT, kwota podana w pkt. 6 („Wnioskowana wartość inwestycji do sfinansowania w ramach projektu rozwojowego w roku planu”) i 7 („Wnioskowana całkowita wartość inwestycji do sfinansowania w ramach projektu rozwojowego”) wniosku o przyznanie środków funduszu leśnego będzie identyczna?

Jednostki LP, którym przysługuje prawo do odliczenia części bądź całości podatku VAT, mogą otrzymać dofinansowanie w kwocie netto i taka kwota powinna zostać podana we wniosku o przyznanie środków funduszu leśnego.

Dla jednostek, które planują zakończyć realizację inwestycji w 2018 roku, kwota uwzględniona w pkt. 6 będzie identyczna z kwotą podaną w pkt. 7.

Przy założeniu, że jednostka planuje realizację inwestycji w roku 2018, z kontynuacją w latach kolejnych, w pkt. 6 powinna zostać wpisana kwota przeznaczona na realizację zadań w roku 2018, natomiast w pkt. 7 - kwota całkowita na wykonanie wszystkich zaplanowanych zadań w ramach modernizacji budynku, zgodnie z założeniami audytu energetycznego.

11. Czy w załączniku nr 2 „Nakłady na środki trwałe w budowie” do wniosku o przyznanie środków z funduszu leśnego podać należy kwoty netto czy brutto?

W tabeli „Nakłady na środki trwałe w budowie” należy podać kwoty netto lub brutto, w zależności od tego, czy zgłaszająca jednostka posiada prawo do odliczenia podatku VAT od zakupów towarów i usług, które podlegają rozrachunkom z funduszem leśnym. Kwoty te powinny być kompatybilne z podanymi we wniosku.

12. Czy do projektu można zgłaszać budynki mieszkalne nadleśniczych?

Do projektu termomodernizacji kwalifikują się budynki posiadające status obiektu niezbędnego dla prowadzenia gospodarki leśnej. W przypadku budynków mieszkalnych uwzględniane powinny być również założenia polityki mieszkaniowej Lasów Państwowych dla danej jednostki. Ocena niezbędności powinna być oparta o aktualnie funkcjonujące zasady formalne oraz panujące uwarunkowania lokalne.

Mając na uwadze aktualne uwarunkowania prawne, nie ma formalnych przeszkód w zgłoszeniu do projektu budynku o takiej funkcji, gdyż uznawany jest on jako niezbędny.

13. Czy przypadku zgłaszania do przedmiotowego projektu kilku budynków należy wypełnić wniosek o przyznanie środków z funduszu leśnego dla każdego obiektu z osobna?

Wniosek powinien zostać wypełniony dla każdego budynku z osobna.

Złożenie wniosku na kilka obiektów jest dopuszczalne jedynie w przypadku, gdy jednostka planuje zgłoszenie zespołu budynków, których modernizacja objęta będzie jednym zadaniem inwestycyjnym (np. oprócz termomodernizacji budynków planowana będzie również modernizacja kotłowni lokalnej, która ogrzewa sąsiadujące ze sobą budynki). W takim wypadku, weryfikacji podlegać będzie całe zadanie inwestycyjne.

14. Czy w sytuacji modernizacji kotłowni (z przedłożonym audytem źródła ciepła), która ogrzewa kilka budynków (jeszcze nie objętych termomodernizacją) będzie możliwość powiązania wniosków inwestycyjnych, aby zrealizować całą inwestycję jako termomodernizację poszczególnych oddzielnych budynków i modernizację kotłowni?

W powyższej sytuacji należy złożyć jeden wniosek inwestycyjny, ale z podaniem informacji dla każdego z obiektów odrębnie. Należy również wykonać i przedstawić odrębne audyty energetyczne. Ocenie podlegać będzie całe zadanie inwestycyjne.

15. Czy w ramach projektu termomodernizacji można zachować w budynku istniejące źródło ciepła?

Nie ma przeciwwskazań do pozostawienia istniejącego źródła ciepła w planowanym do termomodernizacji budynku, o ile takie rozwiązanie jest najbardziej optymalne pod względem ekonomiczno-technicznym, jak i uzyskanej efektywności energetycznej. Powinno to jednoznacznie wynikać ze wskazań audytu energetycznego.

16. Czy w projekcie termomodernizacji możliwe są inwestycje zakładające wyłącznie instalację OZE?

Celem przedmiotowego projektu jest przeprowadzenie kompleksowej modernizacji energetycznej budynków. Zapotrzebowanie na instalację OZE powinno wynikać jednoznacznie ze wskazania wariantu optymalnego audytu *ex-ante* budynku, w którym zostanie zdefiniowany najbardziej optymalny zakres modernizacji energetycznej budynku pod względem ekonomiczno-technicznym. Konieczne jest również zapewnienie minimum 25% oszczędności energii końcowej w każdym z budynków, co przy zainstalowaniu jedynie instalacji OZE może być niewystarczające.

17. Czy w przypadku montażu instalacji OZE w budynku leśniczówki z kancelarią, dobór jej powinien obejmować całość obiektu, bez rozdzielania na część mieszkalną i użytkową?

Tak, dobór parametrów instalacji OZE powinien obejmować całość budynku, chyba, że z założenia instalacja ma służyć tylko jednej z części obiektu.

18. Czy rodzaj i parametry instalacje OZE powinny być tak dobierane, aby wyprodukowana energia elektryczna/ciepła została zagospodarowana w całości w ramach objętego termomodernizacją budynku?

Zastosowanie i dobór wielkości instalacji OZE, jak również urządzeń mikro kogeneracji i mikro trigeneracji, muszą być określone na etapie wykonywania audytu energetycznego, na podstawie analizy bilansu energetycznego, tak, aby zapewniać możliwość efektywnego wykorzystania całości energii wytwarzanej z tej instalacji w budynku. Można rozważyć oddawanie do sieci energetycznej nadwyżek wyprodukowanej energii, ale jedynie po wykazaniu ekonomicznej opłacalności takiego działania.

19. Czy instalacja OZE - panele fotowoltaiczne – może zostać zamontowana na budynku sąsiednim nie objętym termomodernizacją lub samostojąco (np. jako wiata nad samochodami na parkingu – inwestycja wraz z konstrukcją, dach z paneli) i wytwarzać energię elektryczną którą, będzie można zagospodarować w całości w ramach jednego licznika (np. kilka budynków i oświetlenie zewnętrzne placu)?

Ulokowanie odnawialnych źródeł energii zależy od możliwości technicznych, w tym także od usytuowania budynku względem kierunków świata (odpowiednie nasłonecznienie). Jeśli w audycie energetycznym zostanie określony brak możliwości usytuowania np. ogniw fotowoltaicznych na modernizowanym budynku i zostanie uzasadniony, a wskazane będzie montaż np. na budynku obok, to nie będzie to kwestionowane. Jednakże energia produkowana z ogniw fotowoltaicznych powinna być wykorzystywana na potrzeby budynku, a nie na przyległą mu infrastrukturę.

Można ewentualnie dokonać podziału procentowego wykorzystania na potrzeby budynku i pozostałe. Wówczas koszt instalacji takich ogniw powinien zostać proporcjonalnie podzielony. Część wykorzystywana na inne potrzeby nie będzie finansowana w ramach projektu.

20. Czy do wniosku o przyznanie środków funduszu leśnego na realizację inwestycji w ramach projektu termomodernizacji należy dołączyć ocenę stanu technicznego i opłacalności przebudowywanego budynku, sporządzoną zgodnie z zapisami rozdziału 3.2 „Granice opłacalności Inwestycji i remontów” i 3.2.2 „Rachunek efektywności nakładów na budowę środków trwałych” na podstawie Zarządzenia nr 93 Dyrektora Generalnego LP z dn. 17 grudnia 2012 r. w sprawie dopuszczenia do wykorzystania w jednostkach organizacyjnych Lasów Państwowych nowelizacji „Informatora w sprawie realizacji inwestycji i remontów budowlanych w PGL LP”, mimo iż audyt energetyczny posiada obliczenia wskaźników ekonomicznych NPV, IRR?

Wykonanie oceny stanu technicznego i opłacalności przebudowywanego budynku jest niezbędne.

Inwestycje związane z podstawową działalnością administracyjną i gospodarczą powinny wynikać z bezpośrednio z potrzeb związanych z realizacją celów tej działalności.

Rachunek ekonomiczny może ograniczyć się do porównania kosztów związanych z poszczególnymi wariantami realizacji danego zadania rzeczowego lub realizacji założonego celu np. z audytu energetycznego. Istotne jest uzyskanie największej efektywności przy danym nakładzie środków. Ocena opłacalności inwestycji powinna wykazać, iż spodziewane korzyści w trakcie eksploatacji inwestycji będą wyższe od nakładów poniesionych w fazie jej realizacji.

W przypadku posiadania audytu energetycznego wraz ze sporządzoną rozszerzoną analizą ekonomiczną inwestycji (w tym wyliczenia NPV i IRR), może ona posłużyć do opracowania opłacalności przebudowywanego budynku, natomiast nie zwalnia z obowiązku jej przygotowania.

21. Co decyduje o spełnianiu przez budynek będący w zarządzie PGL LP warunku niezbędności dla prowadzenia gospodarki leśnej?

Przyznanie dla danego obiektu statusu, jako niezbędnego dla prowadzenia gospodarki leśnej, dokonują jednostki LP w oparciu o aktualnie funkcjonujące zasady formalne oraz panujące uwarunkowania lokalne. Dla budynków mieszkalnych należy uwzględnić założenia polityki mieszkaniowej Lasów Państwowych (z uwzględnieniem „Wytycznych do Zaktualizowanych Polityk Mieszkaniowych PGL LP na lata 2016-2030”) dla danej jednostki. Wskazane jest również, aby dla danego zadania inwestycyjnego wykazać wysoką priorytetowość (wartość „TAK” dla atrybutu „PRIORYTET” w SILP). Przedstawiona niezbędność powinna zostać potwierdzona przez właściwą rdLP w postaci opinii zawartej we wniosku o przyznanie środków z funduszu leśnego w ramach projektu.